

Sandra Søgaard Stark

Lokal tlf.: 76812255
SANSS@vejle.dk

3. september 2025

J. nr.: 01.03.03-P19-13-23

Landzonetilladelse

Der er søgt om tilladelse til at etablere en skovbegravelsesplads på matr.nr. 1h Tirsbæk Hgd., Engum.

Da ejendommen ligger i landzone, er sagen behandlet efter planlovens § 35, stk. 1.

Figur 1: Kortet viser med grøn markering det område, der kan anvendes til skovbegravelsesplads. Med rød skravering er vist de arealer, som Vejle Kommune i øjeblikket lejer af ansøger og areal som Vejle kommune ejer.

Kommunes afgørelse

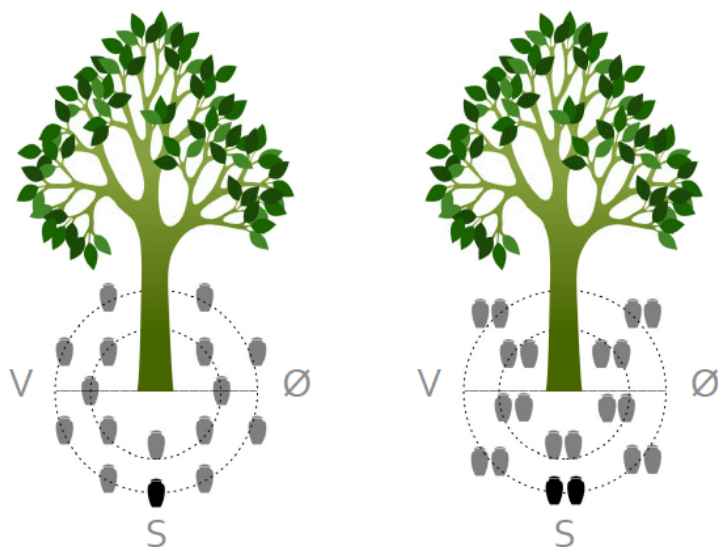
Der gives landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1, til etablering af en skovbegravelsesplads på 5,5 ha.

Ved skovbegravelsespladsen udvælges op til 100 træer pr. ha, som centrum for urnenedsættelser. Urnerne vil blive nedsat i 2 cirkler rundt om det enkelte træ (2 og 3 meters radius), og der vil blive nedsat op til 30 urner pr. træ.

**Teknik & Miljø
Plan & Energi**

Åbningstider
Fremmøde
Mandag-onsdag kl. 8-15
Torsdag kl. 8-17
Fredag kl. 8-14

Telefon
Mandag-onsdag kl. 8-15
Torsdag kl. 8-17
Fredag kl. 8-14

Figur 2: Billede fra ansøgningsmaterialet – eksempel på enkelt eller dobbelt urneplads omkring det enkelte træ.

Indretningen af skovbegravelsespladsen begrænser sig til påsætning af et nummer på de udpegede træer, og der etableres ved behov smalle trædestier rundt på begravelsespladsen. Når begravelsespladsen tages i brug, vil der ikke være synlige tegn på, at der er nedsat urner. Det er blandt andet ikke tilladt at lægge blomster eller anden dekoration. På areal uden for strandbeskyttelseslinje kan der lægges en mindeplade helt fladt i skovbunden.

Fredningstiden for en nedsat urne er som udgangspunkt 10 år, men der er mulighed for forlængelse. Urnerne vil være af biologisk nedbrydelige materialer.

Besøgende vil benytte eksisterende parkeringspladser ved Tirsbæk Strand. Det vil derfor ikke blive etableret nye parkeringspladser.

Betingelser

Tilladelsen gives på følgende betingelser:

- Projektet skal udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
- Nye stier på begravelsespladsen skal etableres som trampestier.
- Der må ikke foretages terrænreguleringer.
- Eksisterende bevoksning af kristtorn- og taksbuske må ikke berøres.
- Der må ikke varigt placeres borde, stole eller bænke på begravelsespladsen.

Bemærk at dele af projektet vil kræve dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinje. Dispensation fra fortidsmindebeskyttelseslinjen skal ansøges ved Vejle Kommune Natur og Udeliv.

Det påpeges at området er udpeget som Natura 2000 område, som følge af EU's habitatdirektiv og fuglebeskyttelsesdirektiv. Natura 2000-områder er udpeget for at beskytte truede, sjældne eller karakteristiske dyre- og plantearter og naturtyper. Der må derfor ikke ske påvirkninger af de beskyttede levesteder, plante- og dyrearter, se nedenstående afsnit om emnerne.

Ligeledes henvises til EU's fuglebeskyttelsesdirektiv der sikre at forhold for hvipsevågen ikke må forringes.

Sagen

Natura 2000 - områder: Habitatområde og fuglebeskyttelsesområde

Projektet ligger i Natura 2000-område nr. N78 Skov langs nordsiden af Vejle Fjord.

Habitatområde H67 og Fuglebeskyttelsesområde F45.

Det er kommunens vurdering, at udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området ikke vil blive påvirket af projektet.

Habitatområde

Udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 67 indeholder blandt andet naturtypen 'bøg på muld', 'bøg på kalk' og 'bøg på mor med kristtorn'.

Området er specielt udpeget for at beskytte de store sammenhængende skovområder og de tilknyttede lysåbne plantesamfund langs kysten. Området rummer over 5% af det samlede areal af skovnaturtyperne bøg på muld og bøg på kalk inden for Natura 2000-områder i den biogeografiske region.

I det område, hvor skovbegravelsespladsen ønskes etableret, kan der potentielt være flagermus, som er opført på habitatdirektivets bilag IV.

Habitatdirektivs Bilag IV-arterne må ikke indfanges eller slås ihjel, og der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområde. For planter gælder, at de ikke må beskæres eller graves op.

Fuglebeskyttelsesområde

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet indeholder blandt andet Isfugl og Hvepsevåge. Da isfugl ikke lever i skov, er denne art ikke relevant i forhold til etablering af skovbegravelsespladsen. I Natura 2000-området findes stabile bestande og velegnede levesteder for hvepsevåge, men der er ikke kendte forekomster af reder i denne del af skoven.

Det vurderes derfor, at projektet ikke vil påvirke bestanden af hvepsevåge negativt.

Bilag IV-arter

Bilag IV i EU's habitatdirektiv er en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, både inden for og uden for Natura 2000-områderne. Bilag IV-arterne må ikke indfanges eller slås ihjel og der er forbud mod forstyrrelse eller ødelæggelse af deres yngle- og rasteområde. For planter gælder, at de ikke må beskæres eller graves op.

Vejle Kommune har ikke kendskab til, at der i området forekommer dyre- eller plantearter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Hvis der viser sig at være potentielle træer i området til gavn for flagermus, vil disse om muligt blive på arealet. Ved fældning eller beskæring af træer, der måtte være yngle- eller rasteplads for flagermus, skal beskyttelse af flagermusene sikres, eller der skal rettes henvendelse til den lokale afdeling af Naturstyrelsen.

Det vurderes derfor, at skovbegravelsespladsen kan realiseres, uden at projektet vil beskadige eller ødelægge væsentlige yngle- eller rastepladser for bilag IV arter, som f.eks. stor

vandsalamander, spidssnudet frø, forskellige flagermusarter og odder og andre dyrearter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Fredning af Tirsbæk Gods

Arealet er omfattet af Fredning af Tirsbæk Gods af 15. august 1977.

Fredningsnævnet har den 30. april 2025 meddelt dispensation til, at der kan etableres en skovbegravelsesplads på Tirsbæk Gods.

Fredningens formål er at sikre og bevare Tirsbæk Gods som landbrugsejendom og skovejendom af en sådan størrelse, at der er økonomisk baggrund for godsets eksistens og dermed bevare de for ejendommen landskabelige og kulturelle værdier i samspil med slot, avlsbygninger, agerjord, skov, alt i nærkontakt med Vejle Fjord. Fredningen har blandt andet bestemmelser om, at terrænreguleringer ved afgravning eller påfyldning ikke er tilladt.

Styrelse for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (tidl. Miljøstyrelsen) har den 2. oktober 2024 indsendt høringssvar i forbindelse med fredningssagen.

De udtaler: *"Miljøstyrelsen har gennemgået den fremsendte væsentlighedsvurdering og finder ikke, at der er forhold, som giver anledning til at vurdere, at der sker en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området. [...] Overordnet set vurderer Miljøstyrelsen, at den økologiske funktionalitet af skovområdet, som levested for flagermus, vil blive opretholdt ved etablering af skovbegravelsespladsen, da det omhandlende område er del af et større sammenhængende skovområde, og da træerne som udgangspunkt vil blive bevaret længere end normalt.*

Hvis fredningsnævnet beslutter at meddele dispensation til etablering af skovbegravelsespladsen, skal det sikres at en eventuel fældning eller beskæring af træer, der måtte være yngle- eller rasteplass for flagermus, ikke beskadiger flagermusene. Fredningsnævnet kan i forbindelse med en dispensation vælge at stille vilkår om, at en eventuel fældning eller beskæring af sådanne træer skal ske efter fredningsnævnets dispensation."

Danmarks Naturfredningsforening har den 25. september 2023 også indsendt høringssvar i forbindelse med fredningssagen.

De udtaler: *"Det er DN's vurdering, at projektet, som det er beskrevet, ikke strider mod fredningens overordnede formål eller fredningsbestemmelserne. DN kan derfor anbefale fredningsnævnet at meddele dispensation til projektet under forudsætning af at:*

- ☐ *Der ikke foretages terrænnændringer i projektområdet*
- ☐ *Nye stier på begravelsespladsen etableres som trampestier*
- ☐ *Den etablerede bevoksning af kristtorn- og taksbuske ikke berøres*
- ☐ *Forhold for hvepsevågen ikke forringes*
- ☐ *Urnerne fremstilles af biologisk nedbrydeligt materiale*
- ☐ *Der ikke varigt placeres borde, stole eller bænke på begravelsespladsen*
- ☐ *Projektet i øvrigt udføres, som beskrevet af godsejeren"*

Fredningsnævnet har efterfølgende meddelt dispensation fra fredningen i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 stk. 1, med følgende vilkår:

- ☐ *Der ikke foretages terrænnændringer i projektområdet*
- ☐ *Nye stier på begravelsespladsen etableres som trampestier*
- ☐ *Den etablerede bevoksning af kristtorn- og taksbuske ikke berøres*
- ☐ *Forhold for hvepsevågen ikke forringes*
- ☐ *Urnerne fremstilles af biologisk nedbrydeligt materiale*

- *Der ikke varigt placeres borde, stole eller bænke på begravelsespladsen*
- *Ved fældning eller beskæring af træer, der måtte være yngle- eller rasteplass for flagermus, skal beskyttelse af flagermusene sikres, eller der skal rettes henvendelse til den lokale afdeling af Naturstyrelsen*
- *Projektet i øvrigt udføres, som beskrevet af godsejeren”*

Dispensationen fra fredningen bortfalder hvis vilkårene ikke overholdes.

Strandbeskyttelseslinje

Arealet for skovbegravelsespladsen er delvist omfattet af strandbeskyttelseslinjen mod syd. Strandbeskyttelseslinjens formål er at sikre bevarelsen af de åbne kyster.

Med ansøgningsmaterialet for skovbegravelsespladsen er der indsendt en generel udtalelse fra Kystdirektoratet vedrørende etablering af skovbegravelsesplads til urner indenfor strandbeskyttelseslinjen.

De udtaler ” Det er oplyst, at der kun etableres mindre messingskilte på træerne, og derudover ikke etableres nogen form for anlæg. Der er således ikke tale om en tilstandsændring, for så vidt angår naturbeskyttelseslovens beskrivelser af bebyggelse, beplantning, terrænændringer, hegning, samt matrikulære ændringer. En ændret anvendelse af et areal eller en bygning i sig selv kan være en tilstandsændring, såfremt ændringen medføre en ændring af områdets karakter eller hvis ændringen er mere belastende for naturen/miljøet.

Ud fra det oplyste er det Kystdirektoratets vurdering, at områdets karakter som skov ikke vil ændres med tilføjelsen af urnepladsen. Endvidere vurderes det, at urnepladsen ikke vil være mere belastende for miljøet. Det må antages, at der vil være i lidt større aktivitet (flere vandrende) i skoven, når pårørende vil besøge pladsen, men formodentligt ikke i et antal som vil belaste naturen.

Urnepladsen kan etableres som oplyst uden forudgående dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 15.”

Fortidsmindebeskyttelseslinje

Et areal på ca. 1.330 m² ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinje for det lave voldsted, hvorpå Tirsbæk fredede hovedbygning ligger.

Fortidsmindebeskyttelseslinjen er en beskyttelseslinje på 100 meter, som skal sikre fortidsmindets værdi som landskabselement. Derudover skal der tages særligt hensyn til de arkæologiske lag, som findes i nærheden af beskyttede fortidsminder. Naturbeskyttelseslovens § 18 fastlægger fortidsmindebeskyttelseslinjen. Det er den pågældende kommune hvori fortidsmindet er beliggende, som er myndighed for fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Hvis projektet skal gennemføres indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen kræver det en dispensation fra Vejle Kommune. Ansøgning skal sendes til Vejle kommune, Natur og Udeliv.

Kystnærhedszone

Kystnærhedszonen er en særlig planlægningszone afgrænset i en afstand af 3 km fra kysten. I denne zone gælder der særlige krav til kommunens planlægning, bl.a. skal der foretages en vurdering af, hvordan ændringer forårsaget af landzonetilladelse rent visuelt påvirker

omgivelserne. Skovbegravelsespladsen ligger ca. 140 meter fra kysten, men er omgivet af skov. Der må kun lægges mindsten på begravelsespladser udenfor strandbeskyttelseslinjen samt nummerering af træer.

Det vurderes at skovbegravelsespladsen ikke visuelt vil påvirke omgivelserne ved kysten, da der ikke må etableres anlæg i forbindelse med skovbegravelsespladsen.

Fredskov

Arealet for skovbegravelsespladsen ligger indenfor fredskov.

Med ansøgningsmaterialet for skovbegravelsespladsen er der indsendt brev fra Miljøstyrelse af 3. marts 2021 om Vejledning om skovloven og skovbegravelsespladser.

Det er Miljøstyrelsen, som administrerer skovloven, og det er skovloven som sætter rammerne i forbindelse med anlæggelse af begravelsespladser i fredskov.

Efter skovlovens § 11, stk. 1 er der forbud mod byggeri, anlæg og terrænændringer, som ikke er nødvendigt for skovdriften samt anbringelse af affald. Der kan dispenseres fra forbuddet, men praksis for dispensation er restriktiv.

I forbindelse med etablering af en skovbegravelsesplads, er det omfanget og karakteren af de enkelte elementer, der sammenlagt afgør, om der er tale om et anlæg, som er dispensationskrævende. Det vil sige, hvor koncentrerede de enkelte elementer er, og dermed hvor dominerende de fremstår i skoven.

Et hensyn, der blandt andre varetages ved § 11, er bevarelse af skovens integritet ved at friholde skovene fra byggeri og andre anlæg, der ikke er nødvendige for skovdriften.

Så længe der ikke er tale om byggeri, anlæg mv. vil en dispensation fra skovlovens § 11, stk. 1 ikke være nødvendig.

Det betyder, at skovbegravelsespladser til urnenedsættelser kan anlægges under forudsætning af:

- ☐ At der ikke etableres nogen form for anlæg, herunder indhegning, i forbindelse med begravelsespladsen,
- ☐ At den gravning, der sker i forbindelse med nedsættelse af urnerne mindst muligt forstyrrer skovbunden, fx ved gravning af hullet med jordbor,
- ☐ At evt. afmærkning sker ved minimal og diskret skiltning med naturmateriale i naturmæssig fremtoning. Det vil fx sige, at det sker med små natursten, evt. med inskription, som ligger i niveau med jordoverfladen.
- ☐ At gravstederne ikke markeres med kranse og buketter, figurer, beplantninger mv., således at arealet fortsat fremstår som skov.

Er indgrebet så minimalt som ovenfor beskrevet, er en tilladelse efter skovloven ikke nødvendig.

Bevaringsværdigt landskab

Skovbegravelsespladsen ligger indenfor bevaringsværdigt landskab nr. 16 Vejle Fjord nordside – Tirsbæk.

Områdets særlige karaktertræk er de kuperede kystskrænter på nordsiden af Vejle fjord, bevokset med ældre løvskove og eroderet af vandløb. Omkring Tirsbæk Gods opleves et ret intakt herregårdslandskab med en oprindelig struktur af bebyggelse, veje, diger og hegn. Området rummer mange smukke udsigter over Vejle fjord og er synligt fra fjordens sydside.

Det vurderes, at skovbegavelsespladsen ikke vil påvirke oplevelsen af det bevaringsværdige landskab, da der ikke etableres byggeri eller anlæg i forbindelse med projektet.

Værdifuldt kulturmiljø

Området er omfattet af kulturmiljø udpegnings nr. 188 Tirsbæk Hovedgård.

Kulturmiljøudpegningsen omfatter hele ejerlavet omkring Tirsbæk Hovedgård, dvs. både landskaber, bebyggelsesstrukturer og bygninger.

Tirsbæk Hovedgård er kendt siden 1415. Den ligger 500 meter fra Vejle Fjord i en erosionsdal, der skærer sig ned i de stærkt kuperede omgivelser og flankeres af Storskov og Kongeskov. I den nordlige del af ejerlavet åbner landskabet sig op med agerjorder og grænser markeres tydeligt af stendiger og levende hegn.

Det vurderes, at etablering af en skov-gravplads på den pågældende placering ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af kulturmiljøets bærende værdier.

Økologisk forbindelse, Naturområde, Særligt værdifulde naturområder

Naturområderne skal sikre et mangfoldigt og varieret dyre- og planteliv. Hvis der helt undtagelsesvis tillades byggeri eller arealanvendelse, som forringer et naturområde, skal der stilles krav om udlægning af nye naturarealer, så naturværdierne samlet set bliver fastholdt eller forbedret. Dette gælder også for byggeri eller arealanvendelse, som finder sted uden for selve naturområdet, hvis det påvirker naturområdet. Naturområderne må ikke inddrages til anden eller mere intensiv anvendelse, med mindre naturværdierne samlet bliver fastholdt eller forbedret.

I de økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser skal dyr og planter naturlige bevægelsesveje styrkes. Her må ændringer i arealanvendelsen, bl.a. etablering af nye, større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder.

Det vurderes at skovbegravelsespladsen ikke vil påvirke naturværdierne eller de økologiske forbindelser, da der hverken opføres byggeri, anlæg eller hegnes.

Nabohøring

Sagen har ikke været sendt i nabohøring. Vejle Kommune er nærmeste nabo til arealet. Ændringen af arealets anvendelse vil medføre en begrænset visuel synlig ændring, da der kun kan ligges en mindeplade lavt i skovbunden. Der vil ikke være anden visuel påvirkning i skoven, og eksisterende stier og adgang til skoven er uforandret.

Offentliggørelse

Afgørelsen vil den 3. september 2025 blive offentliggjort på kommunes hjemmeside

www.vejle.dk/afgoerelser

Tilladelsen må ikke udnyttes før klagefristens udløb den 1. oktober 2025, og i givet fald kan en klage få opsættende virkning.

Når klagefristen er udløbet, vil du få besked, om der er indkommet klager.

I øvrigt

Der gøres i øvrigt opmærksom på, at Museumslovens § 25 giver en bygherre mulighed for at bede det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse forud for anlægsarbejdets opstart. Ifølge museumslovens § 27 stk. 2 gælder desuden følgende: Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum – i dette tilfælde Vejle Museum.

Klagevejledning

Enhver med retlig interesse i sagen, samt landsdækkende foreninger, kan klage over afgørelsen, og der kan klages over retlige spørgsmål og skønsspørgsmål. Dvs. at du kan klage, hvis du mener, at kommunen ikke har haft hjemmel til at træffe afgørelsen og over selve afgørelsen. Klagen har opsættende virkning.

Klagen skal inden for 4 uger efter afgørelsen er meddelt, sendes til Planklagenævnet via Klageportalen.

Når du opretter klagen i Klageportalen, er det vigtigt, at du under punktet ”Oplysning om den sag klagen vedrører” indtaster journalnummer og sagsbehandler, som du finder øverst i afgørelsen.

For fritagelse af brug af klageportalen sendes begrundet anmodning til plan@vejle.dk eller Teknik & Miljø, Kirketorvet 22, 7100 Vejle.

Det koster et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer at klage. For oplysning om gebyr, og hvem der kan fritages for brug af Klageportalen, se Planklagenævnets hjemmeside

Hvis du vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen.

I øvrigt

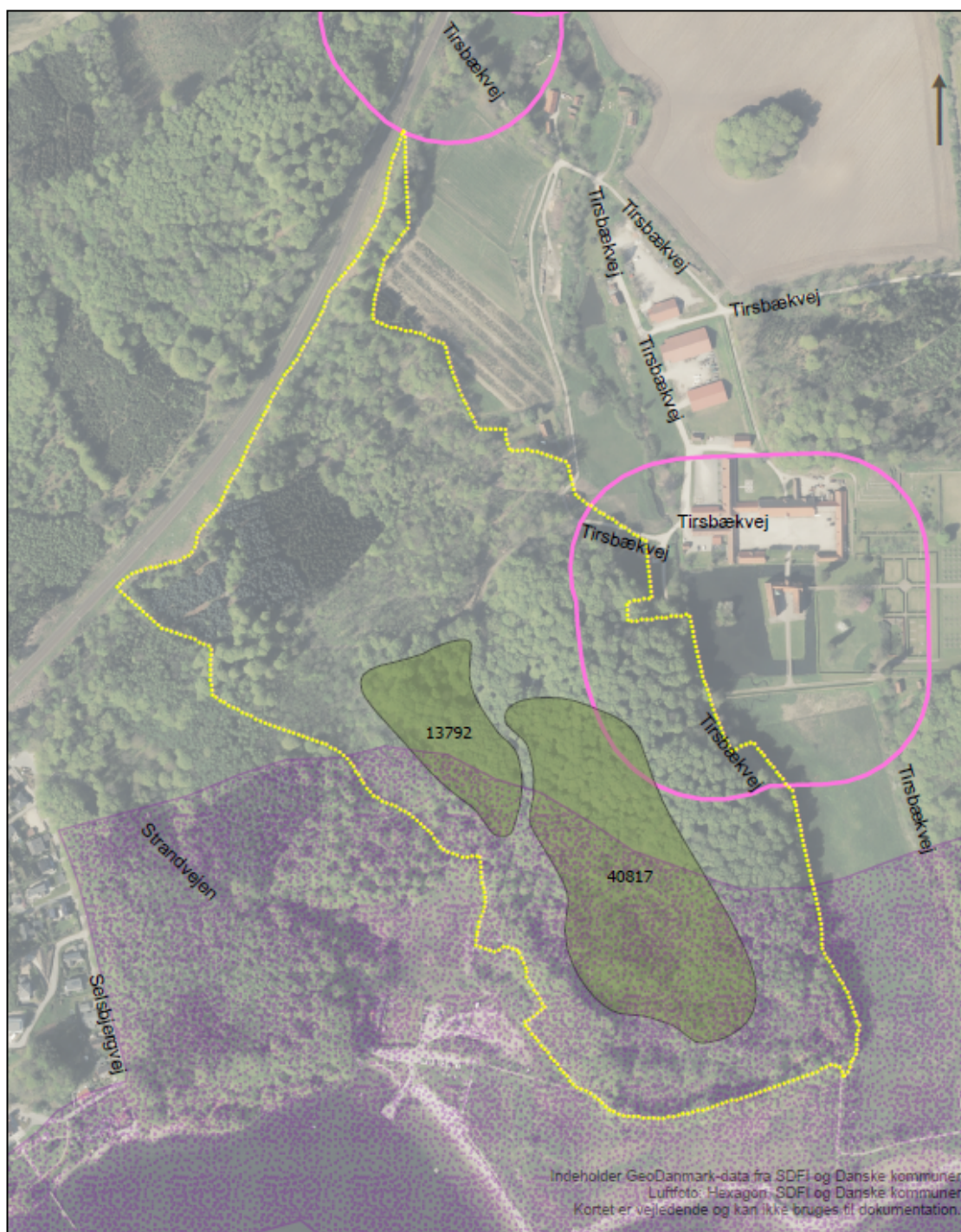
Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 5 år.

Tilladelsen fritager ikke ejer for at indhente tilladelse efter anden lovgivning – som oftest tilladelse efter byggeloven fra kommunen.

Kopi af afgørelsen sendes til:
Danmarks Naturfredningsforening
Vejle Museum
Energinet

Venlig hilsen

Sandra Søgaard Stark

Signatur

- Matr.nr. 1h Tirsbæk Hgd., Engum
- Strandbeskyttelseslinje
- Område skovbegravelse -areal m²
- Fortidsminde arealer beskyttelseslinje

0 62,5 125 250 Meter

Teknik & Miljø
Plan & Energi

Skovbegravelse Tirsbæk

Matrikler 1h Tirsbæk Hgd., Engum

Kortbilag 1

Mål: 1:5.000
Dato: 25.08.2025
Rev: xxx
Int: Sans